No. 133. DONDERDAG 5 NOVEMBER. 1857.

VIER EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen, op Donderdag den 5 November 1857, des avonds te half zeven ure.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

5 Nov.

De jongste tijdingen uit Parijs loopen alleen over de begrafenis van generaal *Cavaignac*, eene begrafenis, den „grooten burger" waardig, dien Frankrijk verloor.

Meer dan twintig duizend personen, waaronder de aanzienlijkste personen des Lands, volgden den lijkstoet en bragten door hunne tegenwoordigheid er toe bij, dat de groote verdiensten van den krijgsman gehuldigd werden, die in Frankrijk de orde deed eerbiedigen, en zoowel achtingswaardig wist te blijven in het stille burgerlijke leven, als op het slagveld en in de straten eener oproerige stad.

Alle vensters, die uitzigt hadden op den indrukwekkenden begrafenis-trein, waren met menschen bezet, en allen ontblootten het hoofd, toen het lijk voorbij werd gevoerd, waarin eens zulk eene krachtige ziel huisde. Keizer *Napoleon* wilde ook het zijne bijbrengen tot de algemeene hulde. Hij liet het lijk de militaire eer bewijzen, die toekomt aan een Generaal in actieve dienst, en een zijner rijtuigen zag men achter de lijkkoets.

En toch deden lieden van zich spreken door hunne afwezigheid. Het was de democratie der voorsteden, die niet vergat, hoe *Cavaignac* hen in een gewigtig oogenblik bedwong en zich dus niet en corps bij de algemeene vereering van den echten republikein liet zien.

Toch waren er enkele personen, die in kielen gekleed, mede opgingen naar het kerkhof, en wilden toonen, dat zij verdiensten wisten te huldigen, ook bij iemand, die in hun oog niet genoeg republikein was.

Generaal *Cavaignac* werd den 15 October 1802 te Parijs geboren en was de zoon van *Jean Baptiste Cavaignac*, voormalig lid der Nationale Conventie, die na de terugkeering der Bourbons, verbannen werd en te Brussel stierf Zijn oudere broeder, *Godefroij Cavaignac*, in 1845 overleden, was een der vurigste Republikeinen, en aan zijne nagedachtenis had de nu betreurde zijne latere verheffing inzonderheid te danken. Hunne moeder, *Julie de Carancez*, eene hooghartige vrouw, prentte hare zonen reeds vroegtijdig vrijheidlievende gevoelens in. De jonge *Eugene* kwam op zijn achttiende jaar op de polijtechnische school, twee jaren later als onder-luitenant bij de artillerie aan de school te Metz en werd in 1824 als luitenant bij de genie geplaatst. In 1828 maakte hij den veldtogt in Morea mede en werd den 10 Oct. 1829 tot den rang van kapitein bevorderd. Tijdens de omwenteling van 1830 bevond hij zich te Arras en was de eerste officier bij zijn regement, die zich voor de nieuwe orde van zaken verklaarde.

Vervolgens gedurende eenige maanden op non-activiteit, maar in 1832 in werkelijke dienst terug geroepen, werd hij naar Afrika gezonden en had daar weldra gelegenheid om zich te onderscheiden.

Na de bemagtiging van Heman, in Januarij 1836, werd hij door den maarschalk *Clausel* als bataillonschef aan het hoofd van vijf honderd vrijwilligers geplaatst, die de citadel van Heman bezetten moesten. Hier bleef hij tot in 1839 en werd in Augustus 1840 bevelhebber over het 3de bataillon Zouaven. De ongunstige toestand zijner gezondheid noodzaakte hem te verzoeken op non-activiteit gesteld te worden, maar na zijne herstelling kwam hij aan het hoofd van het 2de bataillon ligte Infanterie van Afrika en nam den 15 Maart 1840 deel aan de bemagtiging van Cherchell, tot verdediging van welke plaats de maarschalk *Bugeaud* hem achterliet. Door de Arabieren woedend aangetast verdedigde hij zich twaalf dagen achtereen tegen eene aanzienlijke magt. Den 29 April ontving hij een kogel in de dij, maar gelukkig was de wonde niet ernstig genoeg om hem het slagveld te doen verlaten.

De strijd eindigde met den terugtogt der Arabieren en den 21 Junij werd *Cavaignac* tot Luitenant-Kolonel der Zouaven benoemd. Den 11 November nam hij aan de expeditien naar Medeah deel en onderscheidde zich bij het overtrekken van de Shaba El Kassa tegen den Beni Menad. Den 30 April en den 25 Mei onderscheidde hij zich op nieuw bij Zagdempt aan het hoofd der Zouaven, wier kolonel hij, ter vervanging van den brigade-Generaal *Lamoricière*, werd. Na in 1842 en 1844 nog een roemrijk deel aan verschillende gevechten genomen te hebben, ontving hij den rang van Brigade-Generaal, benevens het bewind over de provincie Oran. Hij bevond zich nog in Afrika, toen de omwenteling van Februarij 1848 uitbrak. Het voorloopig Bewind-benoemde hem reeds den 24 dier maand tot Gouverneur Generaal van Algerie, met den rang van divisie-Generaal.

Den 20 Maart werd hem de portefeuille van oorlog aangeboden, die hij van de hand wees. In de departementen der Seine en du Lot tot vertegenwoordiger gekozen, gaf hij de voorkeur aan de laatste. Na den 17 Mei tot Minister van oorlog benoemd te zijn, werd hij in de Junijdagen tot hoofd van het Uitvoerend Bewind verheven en bleef zulks tot den 10 December. In 1852 tot afgevaardigde van Parijs gekozen, weigerde hij den eed af te leggen, en werd, gelijk bekend is, nu laatstelijk op nieuw benoemd.

Te Parijs zijn Jobs-tijdingen uit China ontvangen, en men verzekert zelfs, dat Zijne Chinesche Majesteit, het hoofd gek gemaakt, door den Gouverneur van Canton, Zijne Hoogheid *Yeh*, van het voornemen zwanger gaat, om den oorlog te verklaren aan Engeland!

Nu — eene oorlogs-proclamatie is gemakkelijk te schrijven, want het papier is geduldig en het Chinesche vooral, wanneer de Keizer zich in belagchelijke grootspraak te buiten gaat. 't Zal echter de vraag zijn, of de Heerscher in het zoogenaamde Hemelsche Rijk even cordaat en trotsch spreekt, als John Bull eens ernstig met hem praten wil door middel van den grooten mond van een kanon.

De Fransche Minister van Financiën heeft een belangrijk tafereel opgehangen van Frankrijk's financiëlen toestand. Daarin wordt de bevolking geprezen ten aanzien van hare voorzigtigheid in zaken van handel en nijverheid. Zij liet zich niet medeslepen tot speculatien, wier verwezenlijking alleen in de denkbeeldige wereld behoort.

De Minister zegt — en hij heeft in dit opzigt gelijk — dat de algemeene ontwikkeling van den nationalen rijkdom beter getuigt voor 's Volks welvaart, dan de beschouwingen van de pers, die het Regerings-systeem vijandig is.

De geldmarkt is te Londen eenigzins verbeterd en wel door de gunstige berigten uit N.-Amerika, en de profetien van zeer zwaarmoedige menschen zijn dus gelukkig niet geheel vervuld. De oude man, dien wij onlangs in ons Overzigt tot zijn zoon lieten spreken, en die hem waarschuwde voor te groote bezorgdheid, gaf, dat blijkt ook nu, eene goede les. Dat men echter niet tot een ander uiterste oversla, en niet meene te slapen op een donzen effecten-blad. Waar een Staat kunstmatig zijn crediet ophoudt, moet de tijd van verwarring en schade eenmaal zeker komen.

Latere tijdingen uit Britsch-Indie brengen den woordelijken tekst van de dagorder, door generaal *Wilson* afgekondigd voor den aanval op Delhi.

Hij verbood het moorden *in massa* maar gebood: „geen genade aan oproerlingen!" Alleen vrouwen en kinderen behoorden gespaard te worden. Ook eene algemeene plundering werd niet toegestaan. De soldaat zou echter zijn aandeel hebben in den buit, die door daartoe aangestelde agenten in 't openbaar zou worden verkocht.

Aan de *Gazette de Bombay* schrijft men uit Delhi dd. 2 September: „De militaire autoriteit zond een parlementair met de witte vlag, de vlag des vredes, naar het Engelsche hoofdkwartier, aanbiedende: „alle moordenaren zullen worden uitgeleverd". Het antwoord was: „het Engelsch gouvernement onderhandelt met moordenaars noch met oproerlingen. Mogt er nog één insurgent komen, met andere voorstellen, dan zal hij worden opgehangen!" Niemand scheen later lust te hebben om weder eene boodschap aan generaal *Wilson* te brengen.

De *Evening Star* verhaalt het volgende: „Onze krijgslieden hebben gevochten als wilden en trokken tegen Delhi op onder den kreet: „wraak voor onze vrouwen te Cawnpore!" Dien zij vonden met het wapen in de hand, was een kind des doods en men moet het met leedwezen erkennen, onze soldaten hebben de vrouwen der stad mishandeld, zelfs schandelijk mishandeld. De officieren waren niet in staat dit te beletten."

Graaf *Harrowby*, een der Engelsche ministers, heeft in 't openbaar gezegd, dat de oorzaak van het oproer in Indie was te wijten aan de zwakheid der Europeesche krijgsmagt.

Men zegt dan ook, dat het Gouvernement in 1858 eene bill zal indienen, tot wijziging van het thans bestaand militair stelsel in Engeland.

De beurs te Londen, die door betere tijdingen uit Amerika eenigzins was opgebeurd, ontving op 2 Nov. weder min goede tijdingen. De openbare fondsen waren op 22 Oct. te New-York weder gedaald, doch men had hoop op spoedig herstel.

Het Amerikaansch gouvernement had eindelijk besloten, om de plannen van den vrijbuiter *Walker*, zoo noodig, krachtdadig te verijdelen.

De Koning van Pruissen neemt zeer toe in beterschap en wandelde reeds weder voor zijn lustslot te Potsdam.

De Wetgevende Magt in Pruissen zou dit jaar niet vergaderen.

Volgens een berigt uit Frankfort, is de Holsteinsche kwestie aan eene commissie uit de Bondsvergadering verzonden.

Ook Hannover bemoeit zich met de zaak, en wel ten gunste van de Holsteiners.

Na eene discussie van zeven dagen, gevoerd in de Zweedsche Kamers, in vereenigde zitting, is het wetsontwerp tot uitbreiding van godsdienstvrijheid, door de vertegenwoordigers der geestelijkheid en van de landlieden, verworpen. De afgevaardigden der burgerij hebben echter dit ontwerp goedgekeurd.

Men wil, dat bedoeld wets-voorstel nu voor goed is begraven.

Nopens de Donau-Vorstendomen meldt men thans, dat de bewering: „Rusland, Pruissen en Sardinie zijn tegen de politieke vereeniging", ongegrond, ten minste zeer gewaagd is, en zij die dit verklaren, zijn gewoonlijk wel ingelicht. Pruissen en Rusland zouden het steeds volkomen eens zijn over de reorganisatie der Vorstendommen, maar zwijgen. Eerst op het congres te Parijs zullen zij zeggen, wat hun in dit opzigt op 't harte ligt. Sardinie gaat uit algemeene sympathie met Frankrijk en zal de politieke vereeniging voorstaan, dat is, het bevredigen van den wensch der Donau-bevolking, als zulks maar eenigzins bestaanbaar mag worden geacht met de voogdijschap der Verhevene Porte over die landstreek.

De begeerte der Donau-bevolking, plegtig openbaar gemaakt door de stem van volksvertegenwoordiging, heeft overigens te Constantinopel diepen indruk gemaakt en men verzekert, dat de Groote Heer een eigenhandigen brief aan alle gekroonde Hoofden zal rigten, waarin hij ernstig pleit voor de regten zijner Kroon. Hij zij gerust! Het Parijsche vredes-congres zal zijne regten wel eerbiedigen, in zooverre namelijk, die zijn overeen te brengen met de billijke regten des volks.

De verkiezings beweging in Sardinie belooft de gematigd liberale partij eene volkomene overwinning en te zekerder rekent men daarop, wijl de ultramontaansche partij zich in woede als 't ware overschreeuwt. Dit acht men een bewijs van zwakheid, en overtuigt van eene aanstaande nederlaag.

Italie was weder het tooneel van een moord. De Fransche vice-consul te Pesaro werd om 't leven gebragt, en waarom? Vermoedelijk, wijl hij zijne belofte den Paus eene petitie ter hand te stellen, waarin de politieke grieven der bevolking werden ontvouwd, niet vervulde. Men ziet hieruit weder, hoezeer het volk in den kerkelijken staat ontevreden is met zijn tegenwoordigen toestand, hoewel het moet worden betreurd, dat die ontevredenheid bevrediging zoekt door een offer des bloeds.

Latere tijdingen uit Spanje verraden nog altijd de meening, dat het nieuwe Ministerie bij zijne geboorte de kiemen medebragt eener spoedige ontbinding. Het wil alle partijen bevredigen, en zal daardoor bij geene van haar volkomen slagen, en altijd wordt nu en dan de profetie vernomen: er *moet* er *zal* één man aan 't roer van Staat staan, die *weet* wat hij *wil*, *durft doen* wat hij *goed acht* en de *kracht* bezit om dit te *volvoeren*, en men voegt er bij dat Spanje, zulk een man ziende, hem zou ter zijde staan — dat nog te bewijzen is.

Het Belgisch Ministerie heeft zijn ontslag gevraagd en wel ter zake van den uitslag der jongste gemeentelijke verkiezingen, die luide en krachtig protest aanteekenden tegen de kerkelijke partij, die thans aan 't roer van Staat is geplaatst. Die partij troost zich hiermede:

„de staats-instellingen werken niet meer, althans niet regelmatig;

„de Wetgevende Magt is verlamd door de magt die op straat heerscht;

„de leden van 's Lands vertegenwoordiging zijn beleedigd, zelfs in den tempel der wet;

„de vrijheid van onderwijs, van drukpers, van vereeniging, zijn verkracht;

„de politiek huist in de raadzalen der gemeenten, want daar wordt regt gesproken over de vertegenwoordiging, over 's Lands Bestuur en over de meening der meerderheid;

„regeringloosheid heerscht overal, zoowel bij de burgerlijke besturen als bij de regerings-collegien."

Ziedaar inderdaad zwaarwigtige uitspraken, en er is wel wat in waar, ten minste het een en ander is geschied, maar aan wie de schuld? De bevolking van Belgie heeft in de jongste jaren dikwijls en dagelijks in de pers getoond, dat zij niet terug wilde tot den tijd der middeneeuwen; dat zij Catholiek maar niet ultramontaansch was — dat haar Vaderland niet „achter de bergen" ligt. Dat was voor den eenvoudigsten opmerker geen geheim, en waarom dan met geweld het verlichte gedeelte der Natie en daarbij huist toch de kracht, in zijn weg gestuit? Waarom met ernst beproefd om het achterwaarts te drijven?

Zulk eene stoute actie wekte natuurlijk reactie, en die reactie was hier en daar al sterk, zelfs onwettig. Wat gist, kan men door eene goede kurk wel voor eene poos in bedwang houden, maar eindelijk springt de kruik en dan schaadt zij dikwijls iets anders. Te hopen is het, dat de liberale partij, de gematigd liberale partij, die weet, dat de ware vrijheid te vinden is bij de dienstknechten der wet, met voorzigtigheid en zoo grootmoedig mogelijk gebruik make van hare overwinning en niet door overmoed in de fout valle, die de kerkelijke partij van het kussen dreef. Dan zou zij, door reactie, hare beginselen slechts voor een tijdlang doen zegevieren en weldra moeten wijken voor de actie, die van Rome uitgaat.

De heer *Henri de Brouckère*, burgemeester van Brussel, een warm liberaal, is bij den Koning geroepen, gewis tot zamenspreking over de wenschen, thans door het Volk gekoesterd.

Wat de uitslag van deze crisis moge zijn, zeker is het, dat de Belgische Natie eene duidelijke, maar tevens zeer harde les heeft gegeven aan die kerkelijk-politieke partij, welke over alles wil heerschen, uit kerken en kloosters, en die daaruit voor de stem: „Rome wil het zoo en niet anders!" blinde gehoorzaamheid eischt. 't Was stout, dat te eischen, maar de straf is ook geëvenredigd aan den overmoed, en het antwoord van Belgie versloeg niet alleen de duizende ultramontanen daar te lande, maar ook de tienduizenden in geheel Europa.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Door de Kamer van Koophandel en Fabrijken te Almelo is dezer dagen aan Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken een adres gezonden, waarin adressante hoofdzakelijk hare bekommering te kennen geeft over het gevoelen van de Regering, dat een spoorweg van Raalte over Almelo naar de Hannoversche grenzen in de rigting van Rheine, hoezeer nuttig, echter niet volstrekt noodzakelijk zoude zijn, of, om in den geest van het Regerings-ontwerp te spreken, niet in de eerste plaats, zoude behoeven tot stand te worden gebragt. Haars inziens is dat gevoelen in strijd met het belang van Almelo niet alleen, maar ook met de belangen van geheel Friesland, Drenthe en Overijssel.

— Met genoegen deelen wij mede, dat de heer *Thorbecke*, geheel hersteld van de ziekte, welke hem gedurende eenigen tijd verpligt had het parlementaire leven vaarwel te zeggen, in de residentie is teruggekeerd.

— Uit Harderwijk wordt geschreven, dat de nieuwe wet op het lager onderwijs op de Overveluwe geen grooten opgang schijnt te maken; ten minste zou een predikant van den predikstoel af verklaard hebben, dat die wet strijdig was met den bijbel; dat ze Christus uit de school bande en daarom geene Christen-ouders hunne kinderen naar de openbare school moesten noch mogten zenden. Zijne woorden hebben den officier van justitie aangespoord den bedoelden predikant, wegens overtreding van art. 201 van den Code Penal, te dagvaarden voor de arr.-regtbank te Arnhem.

— De gedeputeerde staten van Noord Braband hebben (bij Prov. blad no. 19) de jaarwedden van de burgemeesters, wethouders, secretarissen en ontvangers der gemeenten in Noord-Brabant, onder verandering van die, bij hun besluit van 22 Nov. 1853, vastgesteld, ingaande 1 Jan. 1858, aanmerkelijk gewijzigd, echter met die bepaling, dat zij, wier jaarwedde daardoor eenige vermindering zou ondergaan, in het genot blijven van het meerdere, zoolang zij onafgebroken, ook bij herbenoeming, dezelfde betrekking blijven bekleeden.

— Door den raad der gemeente Amersfoort is besloten, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal een adres in te dienen, houdende verzoek, om een spoorweg van Utrecht over Amersfoort naar Zwolle, op te nemen onder de *noodzakelijke* spoorwegen, welk gemotiveerd stuk nog in dezelfde raadszitting is vastgesteld. Voorts zal de raad in de eerstvolgende vergadering beslissen, of er een terrein ter verlangde grootte van een bunder, en zoo ja, welk, ten behoeve van een op te rigten koloniaal invaliedenhuis, kosteloos aan het Rijk zal worden afgestaan.

— Uit Luxemburg wordt aan de *N. R. Ct.* geschreven, dat de Regering haar steun zoekt bij de geestelijkheid, nu het volk haar geheel verlaat. De *Courrier* wordt wel weder uitgegeven, maar onder voorwaarde, dat ze zich met geene binnenlandsche zaken meer mag bezig houden. Intusschen wordt het bestuur meer en meer geïsoleerd. ... men ziet daarom met eenige belangstelling de bijeenkomst der Staten te gemoet, als ze ten minste nog eens ...en zullen komen.

Het *Preusz. Wochenblatt* schrijft, dat de willekeur der tegenwoordige regering in Luxemburg „een schandaal is voor Duitschland, en dat het te meer in het Duitsch belang en voor de eer der Duitsche Regering noodig is aan dien ongelukkigen toestand een einde te maken, omdat het Ministerie zich met behulp van het Bondsregt en van den Bondsdag een weg tot het bewind heeft gebaand.”

Het moet wel een jammerlijke toestand zijn, als Duitsche bladen over den gepleegden willekeur moeten klagen!

— Van de Moerdijk wordt aan het *Hand. en Effectenbl.* van den 30 Oct. geschreven: Eergisteren arriveerde hier een viertal geneesheeren uit Breda, om de omstandigheden, waardoor iemand onlangs de arm verbrijzelde, in loco op te nemen, benevens om den ongelukkige te verplegen.

Naar men wil, zou een chirurgijn in deze streek, die bij het ongeluk aanstonds geroepen was, geweigerd hebben, gezegde hulp te verleenen, indien hij niet vooraf eene schriftelijke verklaring ontving, dat deze kosten, alsmede eene oude schuld van de directie van den spoorweg, zouden worden verstrekt.

Hij was onmenschelijk genoeg, zijne hulp te blijven weigeren, toen aan deze voorwaarden niet aanstonds kon worden voldaan.

— Tot groote vreugde zijner betrekkingen keerde te Vlissingen terug de sedert eenigen tijd dood gewaande loods *Dierendonck*, van de Hambbrgsche stoomboot *de Comeet*; na twee dagen en een nacht op eene plank op zee gedobberd te hebben, kwam hij eindelijk te Texel aan.

— In de vorige week ontving de heer *J. U. Zuiderveen*, te Oude Pekela, een brief, met het postmerk Oude Pekela, inhoudende, dat er zaturdagavond den 31 October in een vat, aan het pad bij de fabrijk staande, honderd gulden moest gelegd zijn, met allerlei bedreigingen zoo het gezegde geld er niet was, dat hij zich dan op den heer Z. of zijn zoontje of verdere huisgenooten zoude wreken, enz. Hiervan is dadelijk kennis gegeven aan den Ed. A. heer burgemeester, welke zaturdagavond de beide veldwachters en nog twee personen in de nabijheid plaatste, om den persoon, welke het geld kwam halen, te betrappen. De heer Z. had in zooverre aan het verzoek voldaan, dat hij geen honderd gulden, maar voor 2 gulden centen in een zakje des avonds in het vat neergelegd had. Des morgens om pl. m. half vijf uur verscheen een persoon, genaamd H. F., timmermansknecht, welke eerst het vat voorbij liep, doch dadelijk weer terugkeerde en toen het zakje met geld er uitnam, maar door de politie aangevallen, liet hij van schrik het geld vallen; hij werd dadelijk voor den heer burgemeester gebragt, welke den geheelen nacht ook mede gewaakt had. Er is van het gebeurde procesverbaal opgemaakt, en H. F. is naar het huis van Arrest te Winschoten getransporteerd. *Winsch. Cour.*

's Gravenhage, 1 Nov. Tengevolge van weldadige tusschenkomst worden er voor de 17 Javanen 17 kisten en goederen in gereedheid gebragt, die op woensdag den 4den November aanst., van 's morgens 11 tot 3 ure des namiddags, alhier ter bezigtiging zullen worden gesteld. Voor den zieke *Setro* zal later gezorgd worden, aangezien de 17 andere Javanen op hun vertrek staan naar Batavia. Men hoopt, dat de dag van vertrek zal uitgesteld worden tot Vrijdag den 6den Nov., daar de 17 kisten en goederen, met den besten wil en den meesten spoed, niet vroeger kunnen gereed zijn. Alles zal Donderdag den 5den Nov. franco te Rotterdam worden bezorgd aan het zeemanshuis, en afgegeven aan den heer *Rietberg*, directeur van genoemd gesticht.

Laren, 31 Oct. Heden morgen cirka 4 ure is er een hevige brand uitgebarsten in eene weverij alhier, waardoor de naastaangelegene boerderij met al het vee eene prooi der vlammen is geworden. De oorzaak van den brand wordt toegeschreven aan eene kat, die, te na bij het vuur gekomen, zich de haren brandde, en aldus met brandend haar in angst in het werk of pluis geloopen is. Alleen de menschen en de paarden zijn gered.

Bedum (Prov. Groningen), 2 Nov. De vacature van openbaar onderwijzer in deze gemeente trekt de algemeene aandacht, wegens de buitengewon aanzienlijke inkomsten, welke daaraan, en de daarmede vereenigde posten van koster, organist en voorlezer tot heden verbonden waren. De overledene onderwijzer genoot als organist f 100, als voorlezer f 50, van kosterijlanden f 1450 en aan schoolgelden f 600. Het is evenwel niet zeker of al die inkomsten aan die posten verbonden zullen blijven, al wordt de te benoemen opvolger ook tot al de vermelde betrekkingen benoemd.

Zwolle, 2 Nov. Het Prov. Geregtshof van Overijssel heeft heden morgen, in overeenstemming met de in der tijd door den heer procureur-generaal genomene conclusie uitspraak gedaan in de belangrijke zaak omtrent de marke te Ommen. Het hof heeft als bewezen aangenomen, dat de stad Ommen, geïntimeerde, reeds in 1248 van den bisschop van Utrecht stadsregten heeft verkregen, de marke blijkens de archieven, die als authentieke stukken moeten worden beschouwd, steeds door haar is beheerd en het overigens genoegzaam blijkt, dat zij regtens die daden van beheer heeft uitgeoefend; het vonnis der regtbank werd op deze en andere gronden bevestigd en aan de appellanten hun eisch ontzegd.

's Hertogenbosch, 2 Nov. De instructie, door mr. *H. C. Payen*, regter-commissaris in strafzaken bij de arrond.-regtbank alhier, gedurende drie dagen te Grave, in de vorige week gevoerd, bijgestaan door den waarnemenden griffier mr. *A. H. Verster* en in tegenwoordigheid van den substituut-officier van justitie jhr. mr. *L. B. C. L van Sasse van Ysselt*, wordt met kracht voortgezet. Zij betreft den moord te Grave, bijna 7 jaar geleden, gepleegd, waarvan de dader tot nu toe aan de justitie onbekend bleef en welke nu aan den dag kwam, door een zoon, die in drift, tijdens hij met zijn vader in eene herberg was, aan dezen laatsten het bedrijven van die gruweldaad verweet. Te dien opzigte verneemt men nader, dat de moord gepleegd werd op nieuwjaarsdag van 1851 op den persoon van W. *van Hoogstraten*, een ongehuwd schipper, die bij het voorval bij zich droeg een zilveren horlogie, f 50 aan geld en eene portefeuille met coupons. Zucht naar geld moet als de oorzaak van het feit beschouwd worden. Althans de verslagene werd bij het ontdekken van alles beroofd gevonden. De door zijn zoon als dader aangewezen vader en weduwnaar, visscher van beroep, is met eene zijner ongehuwde dochters in hechtenis genomen en naar de gevangenis te Bezer stede overgebragt. De vader heeft reeds den ouderdom van 65 jaren bereikt, en door hem of van zijnentwege is het horlogie van den ongelukkigen *van Hoogstraten* twee dagen na den moord in de bank van leening te Grave gebragt. Een zwaar vermoeden rijst dus op. Alles wordt echter halsstarrig ontkend. In 1851 beweerden sommigen dat v. H. door eene beroerte zou zijn getroffen, doch volgens deskundigen is dit onmogelijk, in aanmerking genomen de positie waarin het lijk gevonden is. Wat er in het hart van den vader omgaat, die met zijne dochter door toedoen van zijn eigen zoon thans in den kerker zucht, en misschien de straffe des doods niet zal ontgaan, laat zich beter denken dan beschrijven.

Rozendaal, 30 Oct. Voor een paar dagen gingen twee houtsprokkelaars, een man en eene vrouw, hier over het spoor. Te zelfder tijd naderde een trein, dien de vrouw nog juist ontweek; doch, daarna omziende, zag zij, tot haar grooten schrik, dat de wagens haren man over den hals gingen, zoodat het hoofd als het ware van het ligchaam werd gekneld.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Uit officiele bron vereeemt men, dat ongeveer 50,000 aanvragen uit het buitenland zijn ontvangen ter bekoming van Sint-Helena-medaille, waaronder in ronde getallen: 8000 uit Lombardije, 10.000 uit Belgie, 2000 uit Rijn-Pruissen, 5000 uit Westfalen en Baden, 3000 uit Zwitserland, 6000 uit Sardinië, 8000 uit Polen, en de overigen uit verscheidene andere landen.

ENGELAND.

Een brief in den *Times* zegt, van goederhand te weten, dat toen de moordenaars van Cawnpore, ten gevolge van de onbegrijpelijke zachtmoedigheid van den Britschen gevolmagtigde, den heer *J. P. Grant*, op vrije voeten werden gesteld, eenige soldaten van het 78ste regement over hen heen vielen en nagenoeg allen over hoop staken.

— De Lissabonsche brieven loopen tot 26 Oct. De ziekte was aan het afnemen en verminderde 25 pct. per dag. De Koning heeft ruim 80,000 gulden Holl geschonken aan het gesticht voor weezen, wier ouders aan de cholera of koorts waren gestorven.

— Volgens het *Journal de Chimie Medicale* is in America een eenvoudig middel tegen brandwonden ontdekt, namentlijk brandnetel-tinctuur (*Urtica urens.*) Men laat afgesneden brandnetels eenige dagen op wijngeest aftrekken en gebruikt dit vocht, om, met compressen, op de brandwonden te leggen. De heelende werking moet dadelijk zijn.

— Men heeft den 2 November vastgesteld voor het te water laten van de *Great Eastern*, welk schip twaalf à vijftien duizend passagiers kan bevatten. De eigenaars dezer drijvende stad willen deze plegtigheid met bijzonderen luister vieren; men spreekt zelfs van een specialen trein, welke van Parijs naar Londen zal vertrekken, om de personen over te brengen, welke uitgenoodigd zijn, om dit feest op de Theems bij te wonen.

Inmiddels is de halve hoofdstad bijna in de weer, om de *Great Eastern* te bezoeken. Daar de directeur overstroomd wordt met aanvragen, om binnen de schutting te worden toegelaten, is men op het denkbeeld gekomen, er eene speculatie van te maken, door de bezoekers tegen eene halve kroon (75 cents) toe te laten.

De ontvangsten, voortvloeijende uit de nieuwsgierige belangstelling der ingezetenen van Londen, is eene tegemoetkoming voor de eigenaars van het schip, voor de onvoorziene uitgaven, waarmede de onderneming in de laatste dagen is belast. Het schip moest namelijk den 1 Oct. gereed geweest zijn, om den 5 daaraanvolgende te water te gaan, maar het werk is tegen gevallen, en de maatschappij is verpligt, dagelijks f 2000 huur te betalen voor het gebruik der scheepshelling; daarom zal men zich haasten, van het hooge getij, op den 2 November partij te trekken.

— Te Bradford is bij gelegenheid dat de heer *Spurgeon* voor eene groote menigte zou prediken, (even als bij eene vroegere gelegenheid te Londen) de leuning van den trap gebroken, doch gelukkig zonder dat er eenige menschen bij omkwamen of gekwetst werden.

— De *Morning Star* meldt, dat de Engelsche soldaten te Cawnpore tien duizend inboorlingen, waaronder vrouwen en kinderen, ombragten, en te Dinapore eenige dozijnen Sepoys, die hunne muitende makkers n i e t waren gevolgd. Deze gruwelen zouden aanleiding gegeven hebben tot de verzachtende maatregelen van den Gouverneur-Generaal en de berisping, door generaal *Outram* aan zijne soldaten gedaan.

Een brief uit Calcutta, voorkomende in *Daily-News*, klaagt over de slechte schikkingen van het gouvernement aldaar, ten gevolge waarvan het den troepen uit China aan vervoermiddelen enz. ontbrak.

Te Jubbulpore werd een rajah uit den stam der Gonden, en *Shunker-Shah* genaamd, medepligtig bevonden aan eene zamenzwering tot het vermoorden van alle Europeanen en volgens gebruik voor den mond van het kanon gebonden en weggeschoten. Onder zijne papieren vond men eene aanroeping van de godin *Devee*, waarin onder anderen voorkwam: „Verpletter de zondaars, dood de Britten, roei hen uit. Luister naar het geroep der godsdienstigen; laat de vijanden niet ontsnappen, noch hunne vrouwen en kinderen; verscheur die onreinen, vernietig hen, en moge dit spoedig geschieden, o *Ghormatkelka!*” (een der namen van de godin).

— De koning van Griekenland heeft 400 pd. st. ingeschreven ten behoeve van de Engelsche slagtoffers in Indie. Reeds is gemeld, dat in het geheele land inschrijvingen voor hetzelfde doel zullen worden opengesteld. In de desbetreffende nota van het officieele orgaan der regering, wordt onder anderen gezegd, dat de Grieksche natie dankbaarheid verschuldigd is voor de weldaden, die zij van Engeland ontvangen heeft gedurende den onafhankelijkheids oorlog.

BELGIE.

Men schrijft uit Antwerpen van 2 November. Het onheilspellend spreekwoord „een ongeluk komt nooit alleen” heeft zich hier ter stede maar al te zeer bevestigd. Naauwelijks 5 dagen geleden, had het bekende ongeluk plaats in ons entrepôt, en reeds heden is er een tweede ongeluk bij te vermelden. Heden avond ongeveer ten $6^1/_2$ ure namelijk is het huis van den vuurwerkmaker *Verpoorter*, *Place de Meir*, op den hoek van het kleine Beursstraatje, met een ontzettend geweld in de lucht gevlogen. De schok was zoo hevig, dat al de huizen op de *place de Meir*, in de *rue des 12 Mois* langs den *pont de Meir* en in de *rue des Tanneurs*, op hunne grondslagen dreunden; al de glasruiten dier huizen werden verbrijzeld en de zich daar achter bevindende gordijnen in stukken gescheurd. De ontploffing, die zich in twee slagen lucht gaf, werd op meer dan eene mijl afstand in den ganschen omtrek der stad gehoord.

De muur die het huis van *Verpoorter* afscheidde van dat van zijn buurman, de gebroeders *Goderis*, geldwisselaars, werd weggeslagen. De heeren *Goderis* die zich in hunne bureaux bevonden, bekwamen slechts weinig letsel, maar een gedeelte van het geld en van de effecten die in de winkelkast uitgestald lagen, werden over het marktplein verspreid. Andere geldswaarde, naar men zegt ter waarde van 30000 francs, werd door de vlammen verteerd, vermits zich onmiddelijk in bedoelde bureaux brand openbaarde.

De vrouw van den heer *Verpoorter*, die zich alleen in den winkel bevond (haar man en de kinderen waren niet te huis) werd door de ontploffing medegesleurd en kwam midden op de *place de Meir* te land, van waar zij in hoopeloozen toestand naar het gasthuis is vervoer. De personen, die op dien oogenblik dat marktplein passeerden, werden allen, doch slechts in geringe mate verwond.

Het huis der heeren *Goderis*, waarin de brand weldra gebluscht werd, dreigt ieder oogenblik in te storten. Het huis van den vuurwerkmaker is in den letterlijken zin des woords in de lucht gevlogen, want op de plaats waar het stond, ziet men thans niets dan eene opene ruimte, die zelfs met geen puin bedekt is; het geheele huis is gelijk met een tooverslag verdwenen.

Een jong Duitscher, van goede familie, die bij *Verpoorter* in huis woonde, had naauwelijks eenige seconden zijne kamer verlaten, toen het ongeluk voorviel. Hij bevond zich dus nog op de *place de Meir*, toen de ontploffing plaats had en kreeg van den schrik een zenuwtoeval, in welken toestand men hem naar de woning van zijn patroon vervoerde, waar hij ziek te bed ligt. Hij weet nog niet, dat al hetgeen hij bezat, bij het ongeluk is verloren gegaan.

Thans is het terrein door de linietroepen afgezet en stellen de bevoegde autoriteiten een onderzoek in, dat ongelukkigerwijze bezwaarlijk tot eenig goed resultaat zal kunnen leiden.

— Te Vottem bij Luik is een werkman in een mijnput door gaz-ontwikkeling bedwelmd; een ander die hem wilde ophalen is ook in de mijn gebleven; toen zich eenige personen om de plaats des onheils vereenigd hadden en niemand ter mogelijke redding zich wilde aflaten, deed het de burgemeester, tevens docter der plaats, die helaas ook 't slagtoffer werd zijner menschlievendheid.

— Voor vier jaren werd aan den eigenaar van het Hôtel des Etrangers te Brussel een koffertje afgeleverd, door een kruijer, die naar zijn zeggen, door een Engelschman was gezonden, om eene kamer te bestellen tegen den volgenden dag

Aan dit verzoek werd voldaan, doch noch dien, noch den volgenden dag verscheen de gast, zoodat men eindelijk, zijne komst betwijfelende, den koffer op zolder plaatste, waar men dien weldra vergat. Maar ten gevolge van het verhaal der dagbladen van den te Londen gepleegden moord kwam de gedachte bij den kastelein op, om eens den inhoud van den koffer te onderzoeken, hetgeen hij deed. Tot zijne verbazing vond hij daarin, in stede van de bewijzen eener gevreesde misdaad eene waarde aan bankbilletten van 60,000 pd. st., of 1,500,000 fr. De koffer en zijn inhoud werden aan de bevoegde autoriteit afgeleverd. Duizend onderstellingen kwamen in omloop; was de eigenaar plotseling overleden of vermoord, of was hij een dief, genoodzaakt om veiligheidshalve zijn buit in den steek te laten? Door de politie werden de bankbilletten aan het Engelsche gezantschap ter hand gesteld, hetwelk er een drietal van naar Londen zond, om ze daar te doen onderzoeken. Een telegrafisch berigt der bank van Engeland verklaarde de bankbilletten voor valsch. De namaking was zoo volkomen, en sommige waren met handteekeningen van Fransche bankiershuizen, die allen naauwkeurig waren nagebootst, voorzien, dat de wisselaars van Brussel aangeboden hadden ze tegen gelden in te ruilen. Londensche policie-beambten zullen zich hier ter stede met deze zonderlinge zaak komen bezig houden.

— Met betrekking tot de gemeentelijke verkiezingen zijn eenige grappige bijzonderheden bekend geworden. In eene kleine gemeente van Brabant, waar twee kerken zijn, was een der pastoors, die zijnen ambtgenoot, met wien hij sedert lang in onmin is, een trek willende spelen, ijverig werkzaam om aan de liberale kandidaten de zege te verschaffen, die inderdaad werden gekozen, en nu viert de brave pastoor deze overwinning door de dienaars zijner kerk de klokken te doen luiden en geweerschoten te doen lossen. Maar wat zal de aartsbisschop van Mechelen daarvan zeggen? — In een ander dorp heeft een oude landbouwer, tot gemeenteraadslid gekozen, zijne kiezers met deze woorden bedankt: „Mijne heeren, ik zal nooit vergeten de eer die gij mij hebt bewezen, door mijne grijze haren aan (*op*, à) uw hoofd te plaatsen."

DUITSCHLAND.

In de salons te Berlijn ziet men nu en dan eene dame verschijnen, die met drie Russische ridderorden is versierd. Tijdens den oorlog in de Krim heeft zij met bewonderenswaardig geduld de gewonde soldaten aldaar verpleegd en de Czaar heeft haar, ter belooning harer edele pogingen, drie malen gedecoreerd.

ITALIE.

De waterhoogte is schrikbarend. De rivieren Tanaro en Bormida waren nooit zoo gewassen als thans. Op vele punten hebben de overstroomingen verschrikkelijke verwoestingen aangerigt. Uit Pavia wordt berigt, dat het water drie duimen hooger staat dan bij den grooten watervloed in 1705 De wateren van den Po begonnen jl. Vrijdag een weinig te zakken.

ASSEN, 5 November.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 4 Nov. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. 2½ pCt. 62¼ percent. Dito 4 pCt. 95¹¹⁄₁₆ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 103³⁄₁₆ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 84 percent.

Granen en Zaden.

Koolzaad lager; op November f 420; op April f 447. — Raapolie onveranderd; op 6 weken f 40¼. - 134 ponds nieuwe witbonte Poolsche f 365. — 118 ponds Archangelsche Rogge f 170. — Graanmarkt overigens onveranderd en zeer stil.

Naar men verneemt, had er dezer dagen aan het nieuwe kanaal tusschen Hoogeveen en Zwinderen, de volgende zonderlinge handel plaats: Een aldaar wonende zoogenaamde polderwerker, die, zoo als de meesten hunner, niet gehuwd was, heeft zijn bijzit met twee kinderen en tent aan een zijner kameraden verkocht voor de som van f 3 50. *N. Amst. Handbl.*

— De heer A. *Magnin*, benoemd Assistent-Resident (2e Luitenant) voor de dienst der Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea, is door Z. E. den Minister van Justitie eervol ontslagen als waarnemend Inspecteur van de Jagt en Visscherij in deze Provincie. De heer *A. T. Hosteijn*, Adjunct-Commies van de 1e klasse ter provinciale griffie van Drenthe, is voorloopig belast met de werkzaamheden aan die betrekking verbonden.

— De *Amst. Ct.* bevat het navolgend ingezonden stuk over een persoon, die ook hier ter stede bekend is:

„Van eenen zeer geloofwaardigen vriend verneem ik, dat zekere *Karel Louis Steylaarts* voorgeeft lidmaat te zijn van onze gemeente, en als zoodanig met aanbevelingsbrieven van mijne hand voorzien te zijn, om eene collecte te doen voor zijne eigene belangen.

„Gij zoudt mij grootelijks verpligten door in uw geacht blad te plaatsen: 1o. dat het meer dan 1½ jaar geleden is, dat ik genoemden *Steylaarts* voor den laatsten keer gezien heb, en dat hij toen voorgaf naar zijne geboorteplaats (Venlo) te willen terugkeeren, en uit dien hoofde van ons reisgeld verzocht en bekomen heeft (later vernam ik dat hij niet vertrokken was); 2o. dat hij geen enkele letter van mijne hand bezit om eene collecte te doen, die ik, zoo niet als eene afzetterij, in alle gevalle als eene onbeschaamde bedelarij beschouw; 3o. dat ik alle mijne vrienden dringend verzoek, niemand hoe genaamd te gelooven van mijnentwege gezonden of gerecommandeerd te zijn, ten zij voorzien door eene getuigenis van mijne hand.

„Welk doende gij zeer zult verpligten,

„Brussel, 1857.

„Uw dw. dienaar,
„B VAN MAASDIJK,
„Predikant."

— In de heden morgen gehoudene vergadering van de Provinciale Staten van dit gewest zijn de geloofsbrieven van de nieuw gekozene leden Mr. *S. Hellinga Tonckens* te Exlo en *J. Prins* te Dwingelo door 2 commissien onderzocht. Op het rapport eener commissie is besloten den heer *Prins* toe te laten, terwijl het rapport der andere commissie, hetwelk strekte tot niet toelating van den heer *Tonckens*, is verworpen en er eene nieuwe commissie is benoemd, die morgen rapport zal uitbrengen.

— Bij Koninklijk besluit van 31 October 1857, no. 64, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Meppel, de heer *H Queysen*, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Wageningen.

— In het begin dezer week is alhier door den ingezetene *G. Geerts* aan een slager een vet Friesch schaap verkocht voor f 25-„; dit schaap had in het voorjaar gelamd en was dezen zomer gemelkt.

— Door tusschenkomst van den heer Mr. *J. P. Willinge* burgemeester van Zweelo en Oosterhesselen, is bij het museum van oudheden alhier een fraaije urn, gevonden in het Mepperzand, gemeente Zweelo, ontvangen.

Coevorden, 1 Nov. Gisteren, bij afwezigheid eener moeder te Dalen, greep een zwijn haar ruim tweejarig kind tusschen de tanden, bragt het onderscheidene wonden in het aangezigt, beenen en armen toe, en zonder spoedige redding zou het voorzeker verscheurd zijn geworden. *H.bl*

* **Wolvega,** 3 Nov. Door het E. A. Bestuur alhier, is uit het zestal, in een vorig no. dezer courant vermeld, tot onderwijzer te Blesdijke c. a. benoemd, *E. van der Veen*, onderwijzer te Idzard.

* **Meppel**, 3 Nov. Gisteren avond hield de hier bestaande bloeijende rederijkerskamer „Erica", in de societeitszaal hare eerste vergadering in dit saizoen, en wel eene buitengewone met dames, die weder in verschillende opzigten zeer genoegelijk was; de voordragten van een 10tal heeren rederijkers werden vooralgegaan, afgewisseld en besloten met keurige muziek, uitgevoerd door het muziekgezelschap Euterpe alhier, onder de leiding van onzen stads-muziekmeester den heer *C. F. Zillinger.* Het door de Kamer opgevoerde bestond in het stuk, getiteld: „*Handel en Kunst.*" Dramatische schets van *F. H. Greb*, in 2 afdeelingen, daarna het stuk, ten titel voerende: „*Een coup, of de Huwelijks-advertentie.*" blijspel van A. *van der Hoop Jz*, mede in 2 afdeelingen. Ofschoon wij ons niet geroepen achten een oordeel over het een en ander uit te spreken, willen wij toch met een enkel woord opmerken, dat de daarin vervatte karakters over het algemeen met veel naauwkeurigheid werden vertoond, en daarom de luide bijvalsbetuigingen van 't publiek ten volle verdienden: vooral gold dit van het laatstgenoemde stuk

Provinciale Staten van Drenthe.

Vergadering van 3 Nov.

In deze vergadering waren slechts 16 leden tegenwoordig en wel de heeren *Alingh*, *R. A. van Echten van Holthe*, *Hoenderken*, A. *Homan*, *J. T. Homan*, *L. Homan*, *Kniphorst*, *C. W. E. Kijmmell*, *Meursinge de Milly*, *Nyenhuis*, *Oosting*, *Pelinck*, *Prins*, *Sluis* en *Vos*.

Daar er minder dan de helft der leden tegenwoordig zijn, verdaagt de Voorzitter de vergadering tot Donderdag aanstaande, des voormiddags te elf uur.

KERKNIEUWS.

HOLWIEDE, 2 Noz. Heden is alhier door collatoren met eenparige stemmen tot predikant benoemd de Weleerw. Zeer Gel. heer J. M. Doorenbos, predikant te Garsthuizen, welke benoeming terstond daarop is kerkelijk gemaakt.

INGEZONDEN STUKKEN.

Nog een kijkje in de nieuwe schoolwet.

I.

't Is een verblijdend verschijnsel, dat de wet op 't lager onderwijs meer en meer de aandacht van 't publiek tot zich trekt. 't Is *om de zaak* verblijdend en natuurlijk tevens; want *lager onderwijs* en *algemeen volksonderwijs* zijn woorden van eenerlei beteekenis. Het lager onderwijs toch moet dienen, om aan *alle standen* des volks *den wil* en het *vermogen* te schenken, om voor zich zelven en anderen nuttig te zijn. Het grootste gedeelte des volks ontvangt geen ander onderwijs dan dat, wat in de lagere school gegeven wordt. De wetgever heeft gewild, dat *verstand* en *hart* beide zoodanig gevormd en ontwikkeld zullen worden, als tot bovengenoemd einde kan leiden. De wet zegt daarom: (Art. 23) „*ontwikkeling van de verstandelijke vermogens*" en „*opleiding tot alle christelijke en maatschappelijke deugden.*"

Alle ingezetenen, armen zoowel als rijken, zijn burgers van den staat, en de hooge regering, het hoog gewigt van het lager onderwijs beseffende, wil niet dat de kinderen van bedeelden en onvermogenden, omdat hunne ouders het schoolgeld niet kunnen betalen, van het lager onderwijs zullen verstoken blijven; Art. 33, alinea 3, zegt daarom: „*het gemeentebestuur bevordert zooveel mogelijk het schoolgaan van bedeelden en onvermogenden.*"

Voor den mingegoeden burger zal het schoolgeld, zoo lang het geheven wordt, wel steeds een meer of minder drukkend bezwaar blijven; doch, daar in Art. 34 sprake is van *invoeren*, *wijzigen* of *afschaffen* van schoolgeld, zoo geeft dit toch, al is 't dan ook in 't verschiet, eenige hoop op eene *algeheele afschaffing*, of althans merkelijke *vermindering* van het schoolgeld.

Daardoor zou zeker de *algemeenmaking* van het lager onderwijs eene merkelijke schrede zijn vooruitgegaan, indien de ouders, van hunne zijde, niet natatig blijven, om hunne kinderen *geregeld* ter schole te zenden.

Overtuiging is zeker de beste weg, om de ouders, *in 't algemeen*, te bewegen, hunne kinderen geregeld naar de openbare school te zenden; hoewel ook andere middelen, althans bij zekere klassen van menschen, met goed gevolg kunnen worden aangewend. Zoo zou men b.v. de bedeeling van behoeftigen, *geheel* of *gedeeltelijk*, kunnen terughouden, indien ze hunne kinderen niet ter school zenden. Ook zou men, alles overigens gelijk staande, *zulke* werklieden bij *voorkeur* kunnen begunstigen, die aan hunne kinderen eene goede opvoeding gaven. Immers: de maatschappij kan men beschouwen als een groot ligchaam, en ieder individu als een lid van hetzelve; derhalve moet ieder lid der maatschappij zoodanig ontwikkeld en gevormd worden, dat hij, *en* voor zich zelven *en* voor anderen, nuttig kan werkzaam zijn.

Gebeurt dit niet — wordt de jeugdige mensch niet behoorlijk onderwezen, geleid en gevormd — dan verstrekt hij zich zelven en der maatschappij tot last.

Ieder dus, die belang stelt in het algemeen welzijn, in den bloei en welvaart der maatschappij, in het *nut van 't algemeen*, is ook een voorstander en bevorderaar van het lager onderwijs; want, *die het doel wil*, *wil ook de middelen.*

ADVERTENTIEN.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 43 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer JACOBUS GOEDHARDUS BORGESIUS HEMMES, *Predikant* te *Eext*, provincie Drenthe. Bijna 16 jaren deelden wij, ofschoon onder vele beproevingen, het voorregt van eenen gelukkigen echt, waaruit mij van onze zes Kinderen een bijna tweejarig Zoontje is overgebleven.

Groningen den 31 October 1857.

H. SWAAGMAN,
Wed. J. G. BORGESIUS HEMMES.

Op den 8 September 1857 is tot mijne diepe smart in den ouderdom van 27 jaren overleden mijn hartelijk geliefde eenige ZOON BERNHARDUS FEDDE HORA BUMA, *Adsistent-Resident* en *Commandant* van het fort *St. Sebastiaan* bij Chama op de westkust van Afrika.

Zuidhorn 2 November 1857.

J. HORA BUMA.

Eenige kennisgeving.

OP DEN 1. DECEMBER

geschiedt

te Cassel de naaste Seriën-Trekking

der

KEURVORSTELIJK HESSISCHE

PREMIEN STAATS-LEENING

van Daalder

6,725,000 Preuss. Cour. of fl. ***11,768,750.***

'Er zyn de Hoofdwinsten van dezelve: 14maal fl. **70000**, 22maal fl. **63000**, 24maal fl **56000**, 60maal fl. **14000**, 60maal fl. **7000**, 60maal fl. **3500**; 120maal fl. **2625**, 180maal fl. **1750**, 300maal fl. **700**, 600maal fl **350**.

De minste prys dewelke ten minste elke Obligatie winnen moet, is **fl. 96 15 kr.**

Wy aanbevelen Obligatië-Loten, ***wiens verkoop in alle plaatsen door de wet geoorloft is***, tegen franco inzending des bedrags van **fl. 75** en nemen zulke, op verzoek, na gemeld trekking voor **fl. 69** weêr terug

Degene van onze resp. Klanten, welke aldus haare loten na de Trekking weêr aan ons terug te verkoopen willens zyn, hebben ten dien einde, in plaats van het geheel bedrag, aan ons slechts het onderscheid des aan-

DE VERTELLER ENZ.

Sedert eenigen tijd werd een koopman te Parijs door zijne schuldeischers vervolgd. Hij liet ze allen bij zich komen, legde zijne zaken voor hen bloot, en verklaarde, dat omstandigheden buiten zijne schuld hem dwongen een uitstel van betaling te verzoeken. Eenigen der schuldeischers weigerden dit, waarna hij dezen toevoegde: „mijne heeren, ik ben een eerlijk man, en gij dwingt mij tot faillietverklaring, maar ik zeg u vooraf, dat het eerste gezegelde papier, dat ik zal ontvangen, mijn doodvonnis zal zijn! Thans kunt gij doen, wat gij wilt!" Den volgenden avond vond men den ongelukkige door kolendamp verstikt.

———

Een inwoner van Halifax in Amerika, de heer Herry, had eenige dagen geleden eene aanzienlijke som gelds te Blackburn ontvangen, en bevond zich toen de avond reeds gevallen was, aldaar nog in zijn logement. In den loop van het gesprek verneemt hij van de andere gasten, dat een reiziger door een landlooper overvallen en beroofd was. De heer *Herry* zegt:

„Eèn persoon wacht ik altijd af, die kan mij niets doen." Toen hij een paar uur later vertrokken en op eene eenzame plaats gekomen was, springt op eens een onbekend manspersoon in zijn open rijtuig, zet hem een pistool op de borst en zegt: „Gij zijt niet bang voor één persoon, ik zal u leeren: uw geld of uw leven!" — Bedaard zegt de heer *Herry*:

„Voor één persoon ben ik niet bang, maar gij zijt met u beiden." — Verschrikt zag de ander om, meenende dat er nog iemand aanwezig was. Van dat oogenblik maakte de reiziger gebruik, werpt den gaauwdief uit het rijtuig, legt de zweep over de paarden en rijdt weg.

———

Men weet wat de Franschen door Canard verstaan en herinnert zich nog den Canard á la Tartare, die voor een paar jaren de Parijzenaars zoo blij maakte. Minder bekend is het, hoe het woord aan die beteekenis komt. De Belgische letterkundige Norbert Cornelissen in 1850 op 80jarigen leeftijd overleden, bedacht, om dwaze en de leugenachtige berigten, die gedurig met een groot vertoon van geleerdheid in de dagbladen voorkwamen, eens regt bespottelijk te maken, de volgende historie, dien ten bewijze dienen moest van de groote vraatzucht der eenden. Van twintig dezer dieren, binnen dezelfde besloten ruimte geplaatst, doodde men er eene, hakte haar met veeren en al in zeer kleine stukjes en wierp haar zoo aan de negentien anderen voor, die haar in weinig tijds schoon opäten. Men nam daarop eene van de overgebleven negentien, deed haar hetzelfde lot ondergaan en ook zij was spoedig in de magen der andere eenden begraven. Zoo ging men voort totdat er eindelijk éene eend overbleef, die bij gevolg de overige negentien verslonden had en dat in een ongeloofelijk korten tijd. Dit verhaal, op geestige en levendige wijze verteld, maakte opgang en werd door eene menigte dagbladen in alle landen van Europa overgenomen. Het was

en verkoopsprys van **fl. 6** voor elke te verlangende Obligatië intezenden. [**NB.** By overneming van elf Obligatiën zyn slechts **fl. 60** te betalen, tegen inzending van **fl 120** verkrygt men daartegen 25 Obligatiën. Het bedrag kan ons in Hollandsche Banknooten of per wissel overgemaakt worden.

STIRN & GREIM,
Bankiers
te Frankfurt a/M.

GOEDKOOPE AANBIEDING
a contant.
DRENTSCHE VOLKSALMANAK.
VIJFTIEN JAARGANGEN
1837-1851 compleet,
IN PLAATS VAN
ƒ15.20 voor ƒ5.50.
AFZONDERLIJKE JAARGANGEN voor
50 cents.

De bestellingen kunnen geschieden bij den Uitgever en bij iederen Boekhandelaar tot den 1 DECEMBER 1857.

PIETER DE VRIES, Makelaar, presenteert ten overstaan van den Deurwaarder B. D. BEETS, op Maandag 16 November 1857, 's middags ten 12 ure, ten huize van A. VAN ES, in de Brakke Grond, in de Nes, te Amsterdam te Verkoopen:

90 VATEN
MARYLANDSCHE BLADEN
TABAK.

Liggende als nader bij Notitie zal worden aangewezen.

Op DINGSDAG den 1 December 1857, des voormiddags te 10 uren, ten huize van HENDRIK OOSTING te Nieuw-Buinen,

PUBLIEKE VERKOOP VAN

VEENPLAATSEN in de MARKE van Valthe, als:
De Boerplaats no. Een, groot 16 B., 10 R. en 10 E.
De Boerplaats no. 2, groot 16 B., 10 R. en 10 E.
De Kijl boven de Zuiderplaatsen, groot 18 B., 63 R. en 10 E.
Toebehoorende aan de MARKGENOOTEN van Valthe.
Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

In de maand December aanstaande zal, na bekomene regterlijke autorisatie, ten verzoeke van de Erven Mr. P. OOSTING te Assen, publiek worden verkocht:

Een in het jaar 1852 nieuw getimmerd **HUIS** en **SCHUUR** en daarbij behoorende groote **TUIN** met exquise VRUCHTBOOMEN, gelijk mede onderscheidene perceelen **GROEN-** en **BOUWLAND**, genaamd ***HET BROEK***, aan elkander gelegen bijlangs het Stadsbosch en aan den Witterweg, te zamen groot circa vijf bunders.

Assen den 4 November 1857.
A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Uittreksel uit een brief van onzen Depôthouder, den Heer J. B. de Boer, te Makkum:

„De ***Revalenta*** wordt door twee lijders in dezen omtrek met zeer goed gevolg gebruikt en helpt hen veel beter dan de tot dusverre aangewende medicamenten; ik heb geene vergunning, hunne namen publiek te maken, doch ben bereid aan belangstellenden nadere inlichtingen te geven."

De talrijke bestellingen, die wij tegenwoordig op de REVALENTA ontvangen, bewijzen hoe weldadig zij werkt op de ziekte en kwalen, die door het vochtige, koude weder ontstaan of verergeren en gevoeliger worden.

Koorts, zinkings, hoofdpijn, slijm, zuur, maagpijn, kramp, galziekten, aamborstigheid, hoest, verstoppingen, diarrhaea, slechte spijsvertering, oprispingen, spanning op de maag en eene menigte andere ziekten geneest zij spoedig en met weinig kosten.

De gunst, waarin DU BARRY'S REVALENTA zich verheugt, heeft velen uitgelokt ze na te maken; wij moeten echter voor deze vervalschte Revalenta waarschuwen; er zijn er onder, die gevaarlijk zijn en moesten verboden worden.

De Echte Revalenta van de Heeren BARRY DU BARRY en Co., 77 Regentstreet Londen, wordt verkocht door onderstaande Dépôts, en zijn de blikken Bussen omwikkeld met omslagen, waarop eene menigte Attesten in de Hollandsche Taal gedrukt staan.

Amsterdam, VERKOOPHUIS.
Assen, H. P. A. VAN GORCUM.
Coevorden, C. J. VAN DER SCHEER.
Meppel, A. JEULEN.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.
Hoogeveen, JAN VAN DER WOLDE Jr.
En in de bekende Dépots in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND.

Coevorden, 1—31 Oct. Geh. M. Jansen en S. G. Supheert, W. Wessel en M. J. H. Turin; A. Zwiers en A Assen. — Bev. H. Rozeman geb. Voorthuis, van z.; J Raterink geb. Scholten, van d.; J. M. van der Veen geb. Bos, van z.; H. Sapheert geb. ten Brink, van d.; M. S. Nakken geb. Bavelaar, van d.; J. Pieters geb. Soppe, van d.; G van Pilsum geb. Overbergen, van d.; Z. Koers geb. Grissen, van z.; H. Epping geb. Epping, van z. — Overl. Berend ten Vlieghuis, 9 j.; Geertruida Gezina Scholten, 1 maand.

Eelde, 1—31 Oct. Ondertr. Jan Kuiper en Maria Nienhuis. — Geh. Jacob Keun en Trientien Biek; Jan Kuiper en Maria Nienhuis. — Geb. Roelof, z. van Berend Lucas Laan en Jantien Suurd. — Overl. Hendrik Bazuin, 2 j. en 8 m; Jacob Keun, 16 . en 6 m.; Jan Ebels, ongehuwd, 29 j.; Grietien Piet, ongehuwd, 20 j.; Hindrik Christiaans de Lange, 69 j., weduwenaar van wijlen Aunigje Hendriks.

Anloo, 1—31 Oct. Geb. Roelof, z. van J. Hageman en T. Bouma te Annerv.-Kanaal; Jan, z. van J. A. Meinders en T. de Jonge te Eexterveen; Klaas, z. van J. Lukkien en A. Dik te Annerv.-Kanaal; Roelfje, d. van R. Yden en J. Meijering te Gasteren; Grietje, d. van J. Korzaan en T. de Jonge te Annerv.-Kanaal: Jantien, d. van L. Emmens en J. Boelens te Anderen; Geertruida, d. van J. R. Jansen en W. Kuiter te Eext. — Geh. Geene. — Overl. A. Klomp, vl. 11 w. te Annerv.-Kanaal; J. Meinders, ml. 1 dag te Eexterveen; G. J. Marlink, weduwenaar van A. Polling, 69 j te Gasteren; H. Wistering, ml. 14 j. te Annen; J. H. Hemmes, ml. 3 j. te Eext; P. Gankema, geh. ml. 33 j. te Anloo; A. Kloek, ongeh. ml. 29 j. te Anloo; J. Nijboer, ongeh. ml. 35 j. te Eexterveen; K. Beestema, ongeh. ml. 19 j. te Anloo.

Ruinerwold, 1-31 Oct. Geb. Geertje, d. van L. W. Steenbergen en L. J. Weide; Willem, z. van L. J. Nijentap, weduwe van J. H. Dekker; Jantje, d. van O. J. Eleveld en F. J. Post; Margje, d. van J. H. Steenbergen en G. R Schoemaker; Roelofje, d. van P. J. Maat en J. J. Raben. — Geh. S. Kleis met K. A. Bralten; H. Bos met M. J. Bakker; H. J. Boverhof met G. G. Pinksterhuis; H. R. Appelmelk met G. R. Schoenmaker. — Overl. M. W. Koning, 3 j.; G. K. Keizer, weduwe van A. R. Tukker, oud 48 j.; M. J. Steenbergen, 18 uren.

Vries, 1—31 Oct. Ondert. Warner Drent en Egberdina Veendijk; Otte Gortmaker en Grietien Nessing. — Geh. Hilbert Menning en Roelofje Ibershoff. — Geb. Hillechien, d. van Klaas Struik en Jakobje Bennink; Albert, z. van Harm Lulofs en Alberdina Liefstink; Hendrik, z. van Evert Boering en Aukje Velthuis; Egbert, z. van Harm Schipper en Willemtien Iebershoff; Geert, z. van Roelof Kuipers en Geessien Baving. — Overl. Martje Westerhof, weduwe van Derk Oost 69 j. en 6. m.; Egbert Noordhof, ongeh. 29 j. en 1 m.; Aaltien Hofsteenge, ongeh. 23 j. en 5 m.; Grietien Slagter, 7 m.; Willem Nienhuis, weduwenaar van Jantien Alberts, 75 j. en 5 m.; Jan Roelfs Boer, weduwenaar van Willemtien Lieben, 46 j. en 2 m.

Dwingelo, 1—31 Oct. Geh. K. Knijpstra, weduwenaar van Hendrika Keizer met Hendrikje Boers. — Geb. Ronkje, d. van A. Smid en H. W. Haveman; Barteld, z. van A. R. Warnders en H. H. Eggink; Jantje, d. van C. Bolding en A. Wever; Klaas, z. van M. Rodenhuis en G. E. Otten, Antje, d. van B. Ronner en H. Goud. — Overl. Jan A. Mulder echtg. van F. Wiltinge, 56 j.; Roelofje Bloemberg, echtg. van A. Winters, 27 j.; E. H. Klaster, wedr. van H. H. Beugeling, 78 j.; L. Hospels, wedr. van M. J. Hooglende, 72 j.; Jan P. Mos' echtg. van G. J. Stoffers, 60 j.; H. W. Haveman, echtgenoote van A. Smid, 44 j.; Een levenloos aangegeven kind van het ml. geslacht, z. van D. Wiegman en J. Bel.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 3 November

Tarwe, Jarige	70 ℔	ƒ 8.00	Boekweit, zand 64	N.pd. ƒ	5.90
„ Oml.	70	„ 7.40	„ „ 66	„ „	6.40
dito.	72	„ 7 90	„ n. zwarte 66	„ „	6 25
„ „ Old.	70	„ 7 20	„ veen 64	„ „	5 65
„ „ „	72	„ 7 70	Paardeboonen..	„ 7.25 à	7.75
Rogge, O. Inl.	64	„ 5.70	Groene Erwten.	„ 00.00 à	00.00
„ „	66	„ 6.10	Graauwe „	„ 00.00 à	00.00
„ Nieuwe	68	„ 6.65	Koolzaad ...	ƒ 11.50 à	13.00
Haver. N. dikke	40	„ 3.85	Gort, grove .	„ 9.50 à	10.00
„ „	42	„ 4.05	Gort, parel ,	„ 13 00 à	15.00
„ Voer	36	„ 3.55	Olie, raap p. vat	„ 39.50 à	00.00
„ „	40	„ 3 95	Raapkoeken..	. . à	—.—
„ Zwarte	36	„ 3.45	Lijnkoeken	—.— à	—.—
„ „	38	„ 3.70	Boter 1ste soort	ƒ 47.00 a	00.00
Garst, N. wint.	54	„ 4 75	Boter 2de „	ƒ 43.00 a	00.00
„ „ „	56	„ 5 10			
„ „ zomer	56	„ 0.00			
„ „ knob.	60	„ 5 90			

De handel was heden weder in eene lustelooze stemming. Tarwe, Rogge en Boekweit nagenoeg als voren verkocht. — Gerst slap, en tot 30 ct. lager nog slepend afgaande.—Haver in een doen. — Boonen lager afgegeven. — Koolzaad tot verlaagde prijzen nog bijna zonder handel. — Gort flaauw.

STEENWIJK, 2 Nov. Rogge ƒ 6.75 a ƒ 7.80. — Boekweit f 6.50 a f 7.40. Boter per ⅛ v. f 24.00 a 00.00.

OLDEMARKT, 31 Oct. Boter ¼ v. ƒ 49.00.

HEERENVEEN, 31 Oct. Rogge ƒ 7.12½. Boter per ¼ v. f 50.00.

NOORDWOLDE, 29 Oct. Rogge f 7.00 a f 7.65. — Boekweit f 7.00 a f 0.00. — Boter per N. ℔ ƒ 0.90 a ƒ 1 04.

COEVORDEN, 2 Nov. Rogge ƒ 7.50. Boekweit ƒ 6.25 Boter ƒ 1.00 per N. ℔.

OOSTERWOLDE, 2 Nov. Rogge f 6.80 tot f 7.50; aanvoer 42 mud. Zandboekweit f 6.50 a f 7.00; aanvoer 110 mud. Veenboekweit f 6.00 a f 7.25; aanvoer 218.

AMSTERDAM, 2 Nov. Zwolsche BOTER f 54 a f 56 Kamper-Eilands HOOI f 25 a f 27. TARWE bij gerijven tot circa vorige prijzen aan consumtie; 128 ℔ jarige witbonte Poolsche f 355; 133 ℔ jarige dito f 380; 134 ℔ nieuwe dito f 365; 121 ℔ jarige Friesche f 223. — ROGGE. Gedroogde met goeden handel tot iets lagere prijzen, ongedroogde bij gerijven mede iets lager; 117, 119 ℔ Petersburger f 165, 170; 118 ℔ dito f 168 bij gerijf; 122 ℔ Belgische f 200 bij partij; 122 ℔ dito f 205; 120 ℔ Galatz f 170; 121 ℔ Pruissische f 195 aan de Zaan. — GARST iets lager; 119 ℔ Pommersche f 168. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT iets lager; 119, 120, 121 ℔ Amersfoortsche f 242, 245, 248; 118 ℔ Gordijker f 230; 119 ℔ Holsteinsche f230. — KOOLZAAD dadelijk en op het Najaar onveranderd, op het Voorjaar £ ½ lager; Elve £ 65; op 9 v. Olie in Nov. £ 71; April £ 75. — LIJNZAAD slap; 103/4 ℔ Archangel f 310. — RAAPOLIE slap; op 6w. f 40¼; Vliegend f 39; lo. Nov. f 38½, 38, ½, Dec f 39¼, 39, ½; Mei f 40½, 41¼. — LIJNOLIE lager afgegeven; op 6w. f 44¾; Vliegend f 39½; lo. Nov. f 38½, 37; Dec. f 37, ¾; Voorjaar f 36½; 37. HENNEPOLIE op 6w. f 47¼; Vliegend f 46. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 86 a f 90. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 11½ a f 14.

SCHIEDAM, 31 Oct. MOUTWIJN f 18; ook tot deze verhooging met veel handel. — JENEVER 100 % Amst. proef f 21½ a f 22 per vat contant.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 3 Nov. Heden werd alhier de tweede najaars-veemarkt gehouden, die goed voorzien was van runderen, terwijl er een vlugge handel werd gedreven; vaalmelkten van f 90 tot f 130; vetten van 25 tot 29 ct. het halve Ned. pond; schapen tamelijk aangevoerd, doch met weinig handel; jonge varkens ruim ter markt en de handel willig, van f 5 tot f 18 à f 31.

LEEUWARDEN, 30 Oct. Aangevoerd 800 à 900 runderen, waarvan 400 vette, de overige melk- en kalfkoeijen; de handel was in alle soorten iets levendiger; 200 kalveren flaauwer; 600 schapen, alsmede 200 varkens vonden tot vorige prijzen gereede koopers.

LONDEN, 2 Nov. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 5799 runderen, 370 kalveren en 24,330 schapen, die allen zeer laag in prijs waren.

***Coevorden**, 3 Nov. De gisteren alhier gehoudene tweede herfstmarkt of beestenmaandag was buitengewoon druk bezocht. Door het schoone herfstweder uitgelokt, was het getal bezoekers zoo groot, dat men bij wijlen in de straten als over de hoofden kon loopen. Daar deze dag reeds van ouds meer als pleizier-markt is ingerigt, was ook thans de handel niet zoo groot als voor acht dagen. Er waren ongeveer 400 stuks koeijen en 100 schapen aangevoerd, waarvan de prijzen waren als volgt: de koeijen van f 45-» tot f 125-», de jongbeesten van f 15-„ tot f 50-» en de schapen van f 4-„ tot f 8-». Algemeen echter was de klagte der neringdoenden thans, dat de handel in evenredigheid met het getal bezoekers, regt flaauw was.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1857.

	pct.	3 Nov.	2 Nov.		pct.	3 Nov.	2 Nov.
Nederl. W. S.	2½	62½	62 7/16	*Polen*,			
„ „	3	74 13/16	74¾	Aand. fl 500 ƒ			
„ „	4	95 13/16	95¾	Obl.	4	77 15/16	78⅛
Amort. Synd.	3½	89¼	89	*Spanje*, Obl.	1½	25 1/16	25⅛
Handelm.	4½	144¾	145	Obligatien	3	41⅜	41½
O. I. Leening	4			Binnenl.	3	36¾	36¾
Aand H.Spw.				Amortisable			
Aand.R.Spw.	4½	99½		Bewijz. Coup.		5 1/16	
Ned. B.			175	*Oostenrijk*,			
Maats.Weld.				Oblig. Goll	5	74⅛	
Rusland,				» »	4		
Obl. Hope	5	103¼	103¼	» Metal.	5	72 3/16	72⅛
Dito 1831/33	5	92¼	91⅞	» RenteAm.	5	84 5/16	84½
Cert. 1840	4	84½	84¾	» Nation.	5	74	74 3/16
» Stieglitz	4	84⅜	84½	» »	2½	37⅝	37 13/16
» Nieuwe	4			*Belgie*, Cert.	2½		
» 5e Serie	5	96¼	96¼	Rothschild	2½	50¾	50¾
» 1855 6e S.	5	98⅜	98⅜	*Portug.*, Obl.	3	43 11/16	43¾
Cert. v. Ass.	6		64¼	Brazilien	5		97¼
				Weener aandeelen	4		

3 Nov. De markt was algemeen iets minder geanimeerd.

---

reeds lang vergeten, toen het een twintig jaren later uit Amerika weêr naar Europa kwam, met een aantal nieuwe toevoegsels voorzien, onder andere van een verslag van geneeskundigen, die de laatst overgeblevene eend hadden onderzocht en bevonden, dat de slokdarm van het dier vrij wat geleden had. Ten tweeden male maakte men zich nu vrolijk over de eenden-historie en het woord c a n a r d werd sedert dezen tijd gebruikt om een leugenachtig verhaal te kennen te geven.

De Preusz. Staatsanzeiger heeft onlangs gemeld, dat de aangenomene dochter van den gouverneur van Luxemburg, den generaal v. Wedell, tot den adelstand is verheven. De heer v. Wedell is lid van het Schillsche korps geweest dat, gelijk men weet, door de overmagt der Franschen in de engte gedreven, gevangen genomen en naar Wesel gebragt werd. Hier werden de officieren van het korps voor eenen krijgsraad gesteld en gezamenlijk ter dood met den kogel veroordeeld. Op den dag der executie werd de jonge luitenant v. Wedell door eene hevige koorts aangetast, waardoor het vervoeren naar de gerigtsplaats onmogelijk gemaakt en hem het leven gered werd, want schier al zijne kameraden vonden den dood door de Fransche kogels. Na zijne herstelling deed de Fransche bevelhebber bij Napoleon aanvraag, of de executie aan hem nog moest doorgaan, en het antwoord was, dat v. Wedell niet als krijgsgevangene, maar als rustverstoorder des lands moest worden behandeld, en gevolgelijk aan het bagno van Brest moest overgeleverd worden. Zoo werd de edele afstammeling van een oud Duitsch geslacht als galeiboef met de gemeenste misdadigers aan een keten geklonken, moest het grofste, onteerendste werk verrigten en werd met T. F. (traveaux forces) op zijnen linker schouder gebrandmerkt. Vier jaren duurde dit gruwzame martelaarschap, tot de zegenrijke vorderingen der geallieerde legers in den jare 1814 daaraan een einde maakten, en de heer von Wedell het volgend jaar nog als Pruissisch officier aan den kampstrijd tegen zijnen gewezen onderdrukker met onderscheiding kon deelnemen.

Thans bekleedt hij eene der uitstekendste betrekkingen in de Pruissische armee, is adjudant-generaal van den Koning en werd tijdens den Oosterschen oorlog met eene gewigtige diplomatieke zending belast. Welk gevoel mag wel den gewezen Franschen galeiboef bezield hebben, toen hij door den tegenwoordigen Regent van Frankrijk als vertegenwoordiger van Pruissen op het minzaamst ontvangen werd en eene eereplaats aan den keizerlijken disch innam?

CHARADES.

VII. Mijn geheel bestaat uit 4 letters en is eene voedende spijs. Omgekeerd ben ik een bakkers werktuig. 1. 3, 2, 4 dient wel eens tot woning; 3, 2, 4 is een schadelijk dier en 4. 2. 3 een insect.

VIII. Mijn geheel is een muzijkinstrument van 7 letters. Mijn vier eerste letters is een speelgoed voor kinderen; mijn 5 eerste is een zeeheld; de voorste letter däärvan weg, is het een ligchaamsdeel en de drie laatste letters is een kleedingstuk.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te Assen